

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA

Str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)
Tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md, www.calm.md

Nr. 136 din 25 octombrie 2022

Ministerul Dezvoltării Regionale și a Construcțiilor
Cancelaria de Stat a Republicii Moldova

Propuneri asupra problemelor identificate în procesul de implementare a Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.152/2022 cu privire la organizarea concursurilor pentru identificarea, evaluarea și aprobarea programelor și proiectelor de dezvoltare locală (Anexa nr.3 la Hotărârea Guvernului) și soluțiile propuse de CALM

Propunere 1. Crearea unui Grup de lucru pentru modificarea Hotărârii Guvernului respective, cu includerea reprezentanților CALM

Termenul pentru pregătirea proiectelor a fost restrâns, multe APL nu au reușit fizic să pregătească dosarele respective, îndeosebi documentația tehnică de proiect

Propunere 2. Perioada de aplicare a cererilor de finanțare să fie prelungită de la 60 de zile

Art.26, p.2.b) să fie expus în următoarea redacție:

b) perioada de aplicare a cererilor de finanțare nu poate fi mai mică de 60 de zile;

Nu au fost respectate condițiile apelului. În cadrul Evaluării cererilor de finanțare au fost prezentate Comisiei de evaluare și cereri de proiecte cu lipsa documentației tehnice de proiect.(art.26, p3,a), nu a fost respectat principiul completitudinii). În cadrul evaluării administrative proiectele, care au avut lipsă de documente tehnice de proiect au fost incluse de către entitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală pentru evaluarea ulterioară de către comisia de evaluare pentru inițierea procedurilor de evaluare tehnică a cererilor de finanțare.

Propunere 3. În componența comisiei de evaluare administrativă desemnată de către entitatea de implementare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală să fie inclus un expert tehnic, care va analiza și stabili documentele tehnice necesare conform legislației în vigoare. În cadrul evaluării administrative să fie excluse proiectele care nu au documentația tehnică respectivă(art.27, p.6)

Nu toți membrii comisiei de evaluare au experiență de evaluare a proiectelor. Clasificatorul Ocupațiilor din Republica Moldova (CORM 006-2021) nu conține specialitate de evaluator de proiecte. De exemplu, în România Clasificatorul ocupațiilor prevede asemenea pozitie (Cod COR: 241263, Evaluator de proiecte), sunt organizate cursuri de pregătire, etc.

Propunere 4. La nivel național de pregătit cadrele necesare, sub aspect normativ și organizational al Managementului proiectelor, inclusiv prin pregătirea cadrelor (manager de proiect, evaluator de proiecte, etc.) Este o direcție strategică de durată. În comisia de evaluare să fie incluse prioritar persoane cu cunoștință și experiență de evaluare a proiectelor.

Propunere 5. Pentru o eficientizare și obiectivitate a procesului de evaluare a proiectelor, proiectele să fie codate, iar evaluatorul să nu cunoască denumirea APL evaluat.

Regulamentul aprobat prin HG 152/2022 cu privire la organizarea concursurilor pentru identificarea, evaluarea și aprobarea programelor și proiectelor de dezvoltare locală (Anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr.152 /2022) nu prevede expres și clar conform criteriilor obiective procedura de desemnare a proiectelor câștigătoare. Conform art.26, p. g) rezultatele evaluării comisiei sunt consemnate într-un raport. În baza raportului, autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională elaborează anexa la Documentul unic de program, care se înaintează spre avizare Consiliului și, ulterior, spre aprobare prin hotărâre a Guvernului. În varianta actuală autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională desemnează câștigătorii concursului în baza raportului comisiei de evaluare fără niște criterii expres prevăzute în HG și clare de evaluare.

Propunere 6. art.26, p. g) rezultatele evaluării comisiei sunt consemnate într-un raport. Proiectele câștigătoare sunt evaluate de comisie în baza punctelor acumulate în ordine descrescătoare. În baza raportului și a punctelor acumulate în ordine descrescătoare, autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională elaborează anexa la Documentul unic de program, care se înaintează spre avizare Consiliului și, ulterior, spre aprobare prin hotărâre a Guvernului. Prioritate de finanțare în DUP vor avea proiectele conform punctajului Comisiei de evaluare.

Planificarea financiară neclară și ambiguă a proiectelor de dezvoltare locală .Inițial nu a fost stabilită suma pentru fiecare domeniu de intervenție și măsurile respective.(să fie respectate principiile de transparență și predictibilitate)

Propunere 7. La anunțarea apelului de finanțare să fie stabilită suma anuală a fondului pentru dezvoltare locală distribuită pe domenii de intervenții și măsuri.

Schimbarea regulei de joc în timpul jocului. Inițial a fost anunțat concurs pentru anul bugetar 2022, ulterior a fost schimbate criteriile de selectare a APL, introducând în lista APL selectate pentru anii 2022-2023. Astfel au fost discriminate APL care nu au aplicat la apelul respectiv, multe din cauza că nu au reușit să elaboreze documentația tehnică în perioadă restrânsă.

Propunere 8. Să nu fie schimbată regula de joc în timpul jocului, Apelurile de proiecte de dezvoltare locală să fie desfășurate anual în limita sumelor finanțelor disponibile anuale.

Criteriile de evaluare ale proiectelor au fost standartizate pentru toate domeniile de intervenție și măsuri, neluând în considerare specificul acestora. Astfel, pentru Măsura 1.3 Elaborarea planurilor urbanistice generale în grila de evaluare au fost incluse criterii ca punctul 2.4.Fezabilitate tehnică a proiectului -15 puncte din 100 și p. 2.6. Viabilitatea economică -15 puncte din 100. Aceste criterii de evaluare nu sunt specifice măsurii respective.

Propunere 9. De modificat grila criteriilor de evaluare din Formularul de evaluare tehnică pentru Măsura 1.3 Elaborarea planurilor urbanistice generale, conform specifiului acesteia.

Aplicațiile de proiect au fost scrise conform GHID ului DE APLICARE la concursul de selectare a proiectelor de dezvoltare locală (2022). Spre deosebire de Ghidul proiectelor regionale, acest ghid nu este elaborat în conformitate cu Matricea Cadrului Logic - MCL, (Proiectele europene sunt scrise în baza acestui concept) De exemplu, proiectele regionale din FNDRL sunt elaborate conform MCL, dar și ONG în ultimii ani din fondurile europene au realizat proiecte utilizând Matricea Cadrului Logic. Anumită experiență în utilizarea MCL la nivel local există, pentru a dezvolta și capacita APL în

utilizarea MCL propunem ca Ghidul DE APLICARE la concursul de selectare a proiectelor de dezvoltare locală să fie elaborat în baza Matricei Cadrului Logic. De asemenea, utilizarea MCL va ușura și evaluarea proiectelor de către Comisie și crește obiectivitatea procesului evaluării.

Propunere 10 De elaborat GHIDUL DE APLICARE la concursul de selectare a proiectelor de dezvoltare locală și Formularul de evaluare tehnică a proiectelor conform Matricei Cadrului Logic.

De elaborat un program național de capacitate și instruire a APL în domeniul managementului proiectelor, inclusiv a Matricei Cadrului Logic și asigurat financiar acest proces. (asigurare cu cadre, stimularea financiară a echipei de realizare a proiectelor, introducerea în Clasificatorul Ocupațiilor din Republica Moldova a specialităților conexe managementului proiectelor, etc.)

**Cu respect,
Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM**

Exec: Octavii Ivanov
expert CALM, tel. 22 35 09